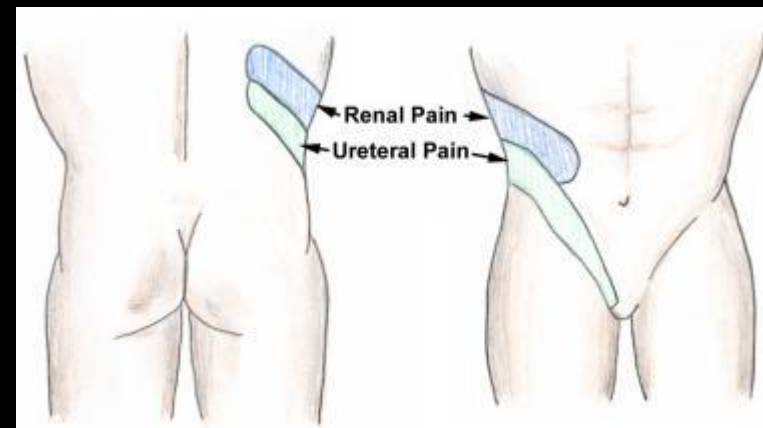

Húgyúti kövek kezelése

Dr. Villányi Kinga PhD
PTE KK Urológiai Klinika

TÜNETEK

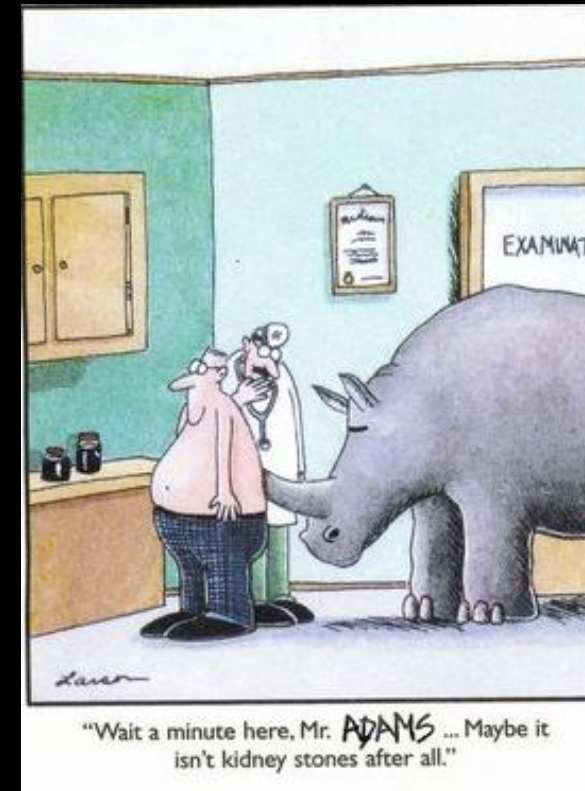
- **vesekő – fájdalomtalan vagy tompa vesetáji fájdalom**
- **ureterkő – vesecolica ± kisugárzás**
- **haematuria**
- **pyuria**
- **± gyakori vizelés**
- **hasi kísérő tünetek**
- **szövődmények**
  - **obstrukció**
  - **infekció**
  - **lázos okklúzió , uroszepszis**
  - **vesefunkció zavar**

DIAGNOSZTIKA

Általános

- kórelőzmény
- fizikális vizsgálat
- vizeletvizsgálat: vér, genny
kristályok, baktériumok
- vizelet tenyésztés
- rutin labor: ionok
vesefunkció, vérkép, CRP
kőalkotók (Ca, P, Hs)
- 24 h vizelet gyűjtés: Ca, P, húgysav
(Mg, citrát, oxalát) - opcionális

DIAGNOSZTIKA

Radiológiai

- **hasi UH**
  - vesekő direkt jelei
  - ureterkő, indirekt jelei
  - Doppler UH, RI
- **natív rtg**
- **IVP**
- **CT**
- **antegrád - retrográd**
- **MR urographia**
- **(scintigraphia)**

CT VAGY IVP

- **Tervezett kőeltávolítás előtt kontrasztanyagos vizsgálat kötelező!**
- **IVP a magyar standard**
- **Non kontrasz CT vs. kontraszt CT**
- **low dose CT**
- **MR urographia**

Sugárterhelés

Natív rtg 0.5-1 mSv

IVP 1.3-3.5

NCCT 4.5-5

Low-dose NCCT 0.97-1.9

AKUT ELLÁTÁS I.

VESEGÖRCS

- hirtelen, görcsös, lumbális, kisugárzás: ureter mentén
- nyugtalanság, hideg veríték
- hidegrázás
- kísérő tünetek: hányás, bélparalízis
- jellegzetes tünetek, de **diff. dg! AKUT HAS**

TERÁPIA

- NSAID
- minor analgetikum + spasmolitikum
- major analgeticum: tramadol, morphin
- Dolargan nem javasolt
- hányáscsillapítás, folyadékpótlás

AKUT ELLÁTÁS II.

LÁZAS OCCLUSIÓ

- **Húgyúti obstrukció + húgyúti infekció**
  - vesegörcs vagy vesetáji fájdalom
  - láz**
  - veseüregrendszeri tágulat**
  - pyuria ± szeptikus tünetek
  - laboreltérések

TERÁPIA

- **életveszély, azonnali vizeletdeviatio szükséges**
- **definitív műtét TILOS!**
- **legalább 6-8 hét gyógyulás**

LÁZAS OCCLUSIO KEZELÉSE

- 1. Azonnali sürgős vizeletdeviáció, módjai:**
  - Ureterkatéter
  - Dupla J sztent
  - Percutan nephrostomiás drén
- 2. Széles spektrumú antibiotikum majd célzott kezelés**
- 3. Szupportív ill. szepszis terápia**

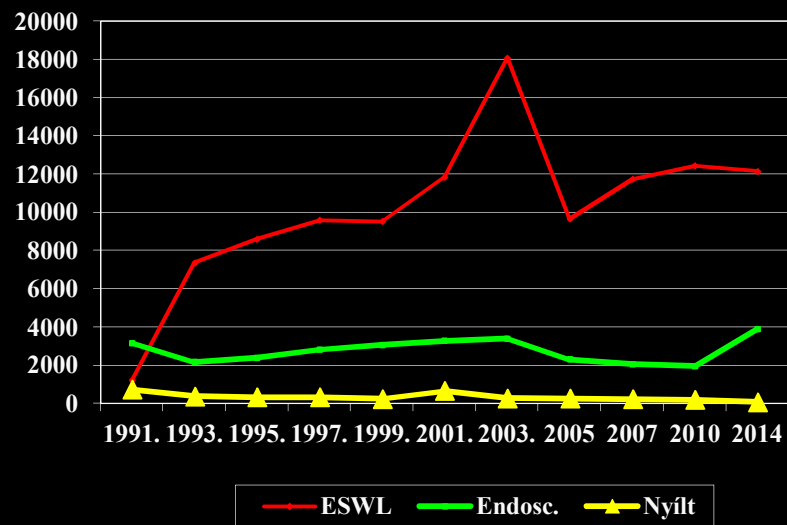

TERÁPIA

Konzervatív kezelés

- mit, mikor?

Műtéti beavatkozások

- lökéshullámú kőzúzás (ESWL)
- endoszkópos kőeltávolítás (PCNL, URS)
- laparoszκόpia
- kombinált eljárások
- nyílt műtét

KONZERVATÍV KEZELÉS

- nyugvó vesekő
- ureterkő < 5 mm - spontán távozásra alkalmas
- Várakozási idő: max. 4-6 hét
  - nincs krónikus obstrukció
  - nincs gyulladás
  - nincs funkcióromlás
  - nincs halmozott görcs

TERÁPIA

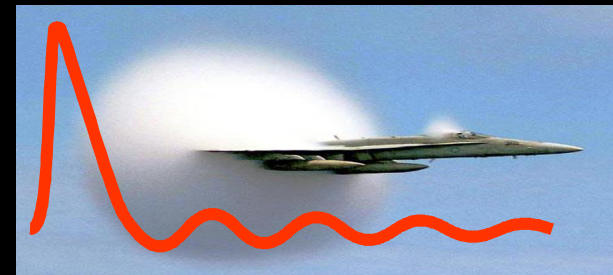
- bő folyadék, NSAID, spasmolyticum + minor analgetikum, major analgetikum, Rowatinex, Ca csatorna blokkolók, α -blokkolók
- chemolysis

MŰTÉTI KEZELÉS

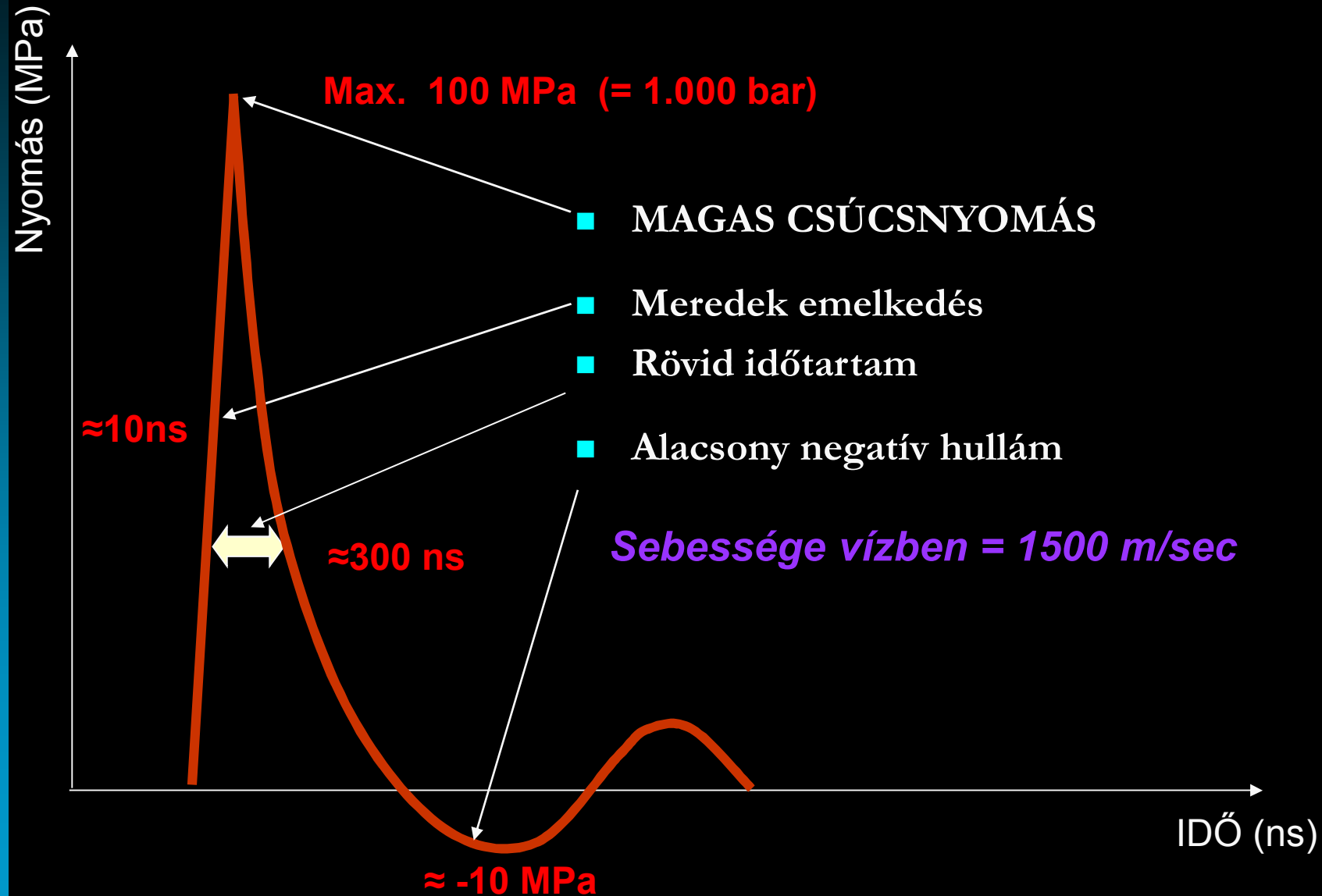
- **Elsődleges: ESWL 85-95%**
- **Endoszkópia: PCNL**
URS
kombinációk
- **Laparoszkópia**
- **Kombinált kezelés:**
PCNL + ESWL
laparoszkópia + PCNL
- **Nyílt műtétek: 1-2 %**

ESWL

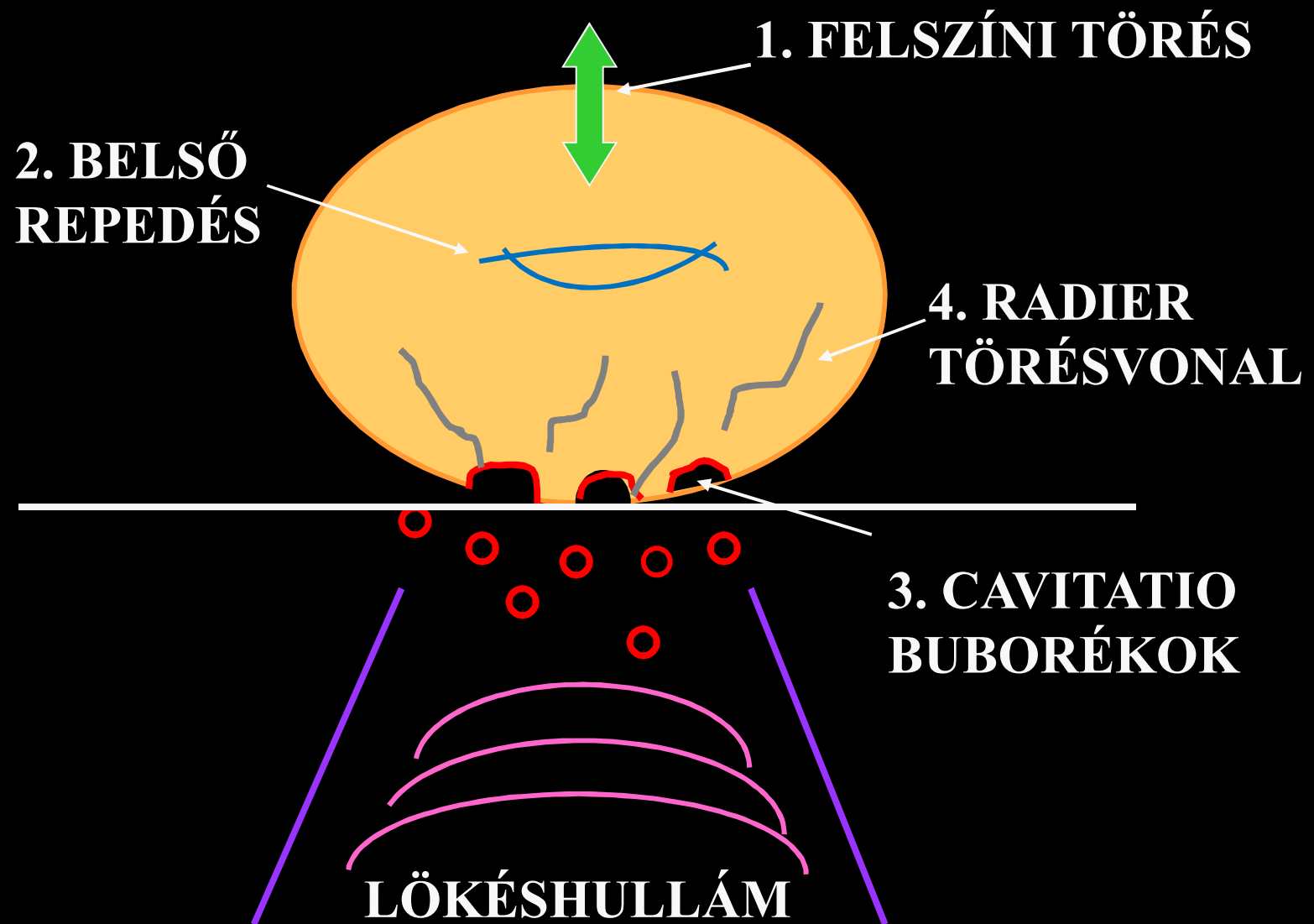
- **A kő in situ dezintegrációja fókuszált lökéshullámmal**
- **Fragmentumok spontán távozása**
- **ESWL (vagy SWL)**
- **Extrakorporale StossWellen Lythotripsie**
- **Extracorporeal Shock Wave Lithotripsy**
- **München 1980**

LÖKÉSHULLÁM JELLEMZŐI

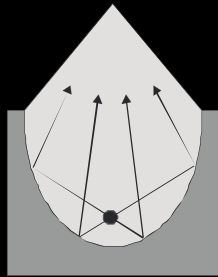

DEZINTEGRÁCIÓ

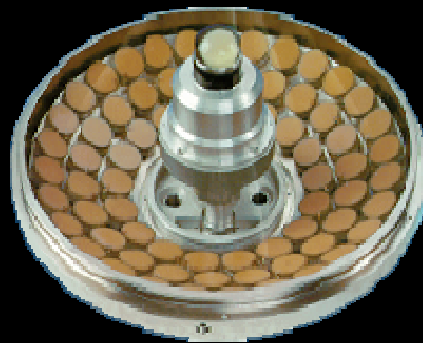
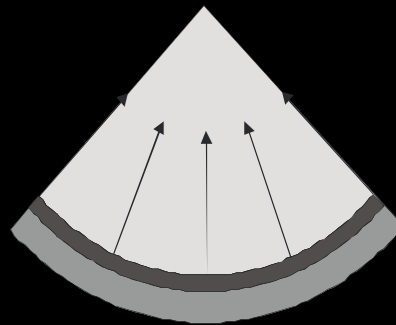
LÖKÉSHULLÁM KELTÉSE

Electro-hydraulikus
Ellipsoid

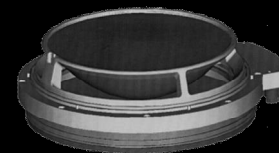
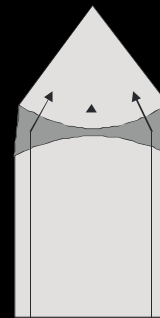
1980

Piezo-electromos
Sferikus

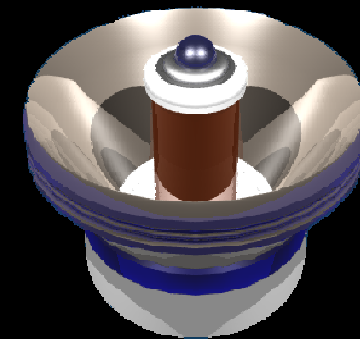
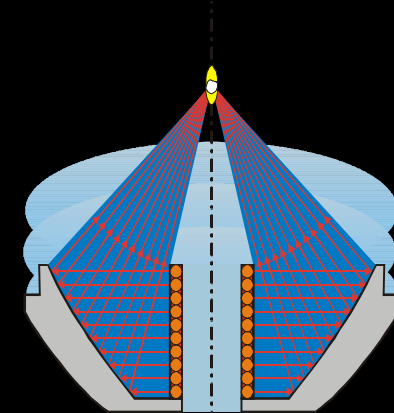
1985

Electro-
magnetikus
flat coil/lens

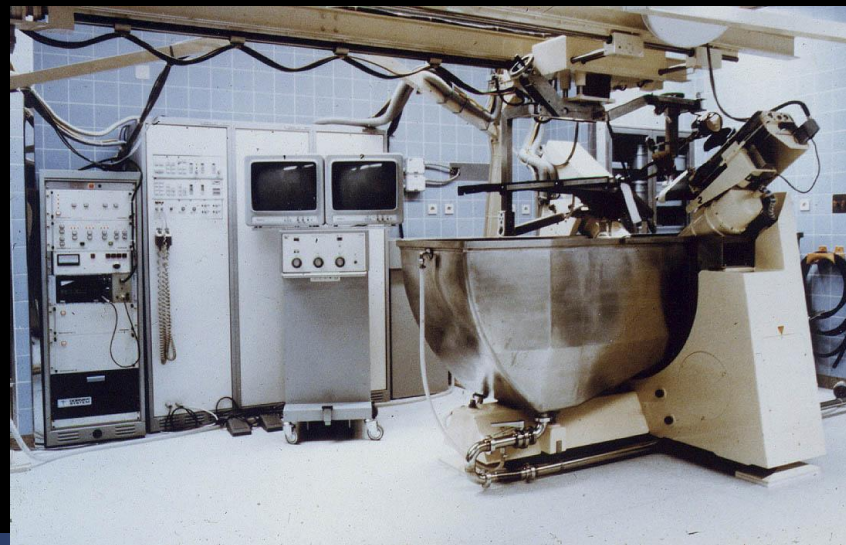
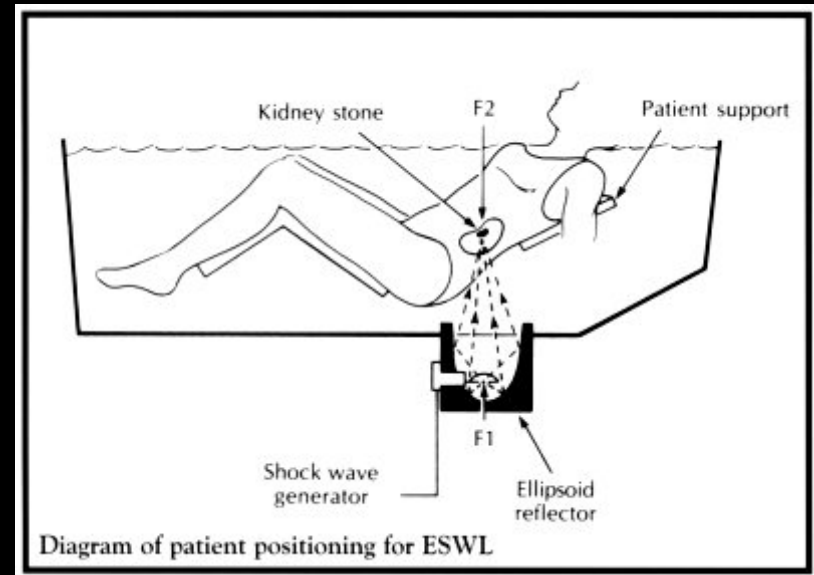
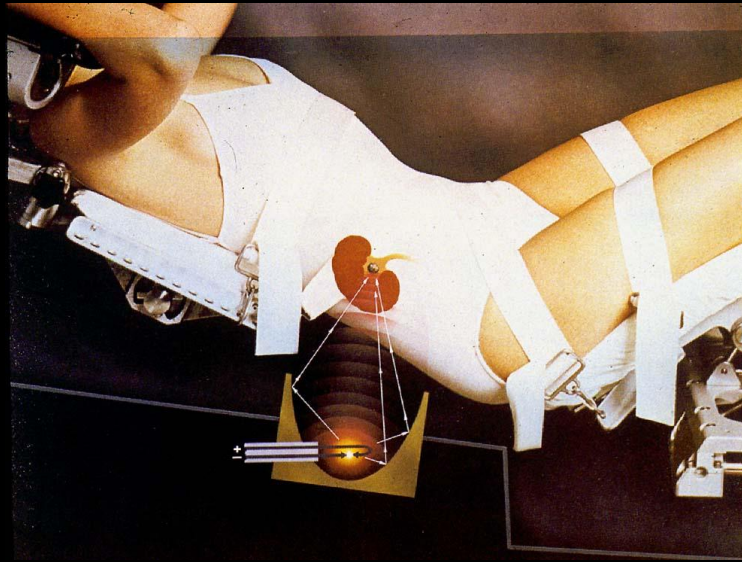
1986

Electro-magnetikus
cylinder coil/
paraboloid

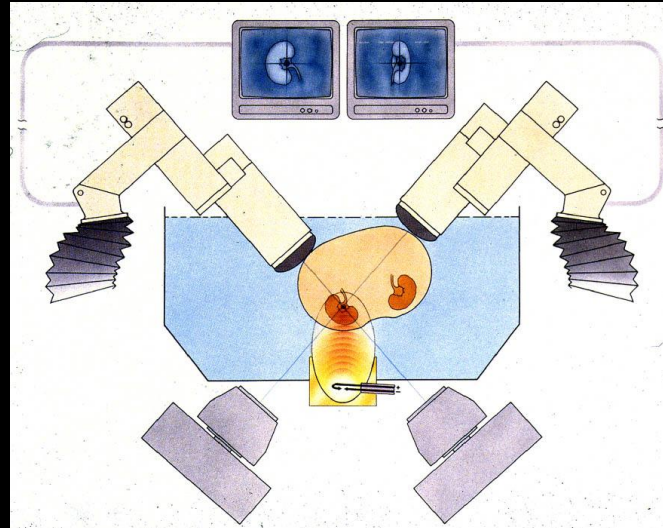
1989

ENERGIAÁTVITEL: VÍZ

CÉLZÁS: RTG / UH

ESWL KEZELÉS INDIKÁCIÓJA

Első helyen választandó, kivéve:

- **2 cm-nél nagyobb vesekő**
  - **siker: 40-70 %, de 6 éves kor alatt 73-83 %**
- **10 mm-nél nagyobb ureterkő**
- **anatómiai eltérés**
- **„kemény” kövek: COM, cystin, brushit**
- **impaktált kő**
- **húgysav kő**

KONTRAINDIKÁCIÓK

ÁLTALÁNOS

- kezeletlen coagulopathiák
- kezeletlen hypertonia
- aneurysma: helyzete, mérete
- graviditás
- pacemaker: típusfüggő
- antikoaguláns kezelés: csak LMWH
- testméretek

UROLÓGIAI

- veseelégtelenség
- acut uroinfekció
- húgyúti obstrukció
- elégtelen ureter motilitás, immobilizáció
- sikertelen pre-ESWL beavatkozás
- relatív: pozicionális vesefejl. rendellenesség

ESWL SZÖVŐDMÉNYEK

VÉRZÉSES

- Peri- és intrarenális, subcapsularis haematoma
  - UH: 1-2 %, CT, MRI: 20-25 %

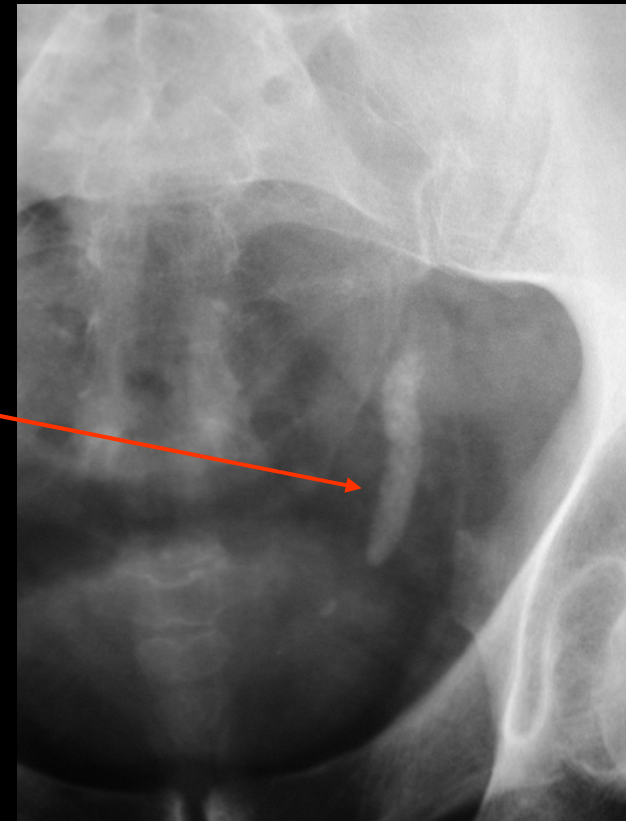
- Haematuria

FRAGMENTUMOK

- vesegörcs
- occlusio, Steinstrasse
- infekció, láz

EGYÉB

- ritka: haemoptoe
- környező szervek bevérvése
- ecchymosis
- vesefunkció károsodás

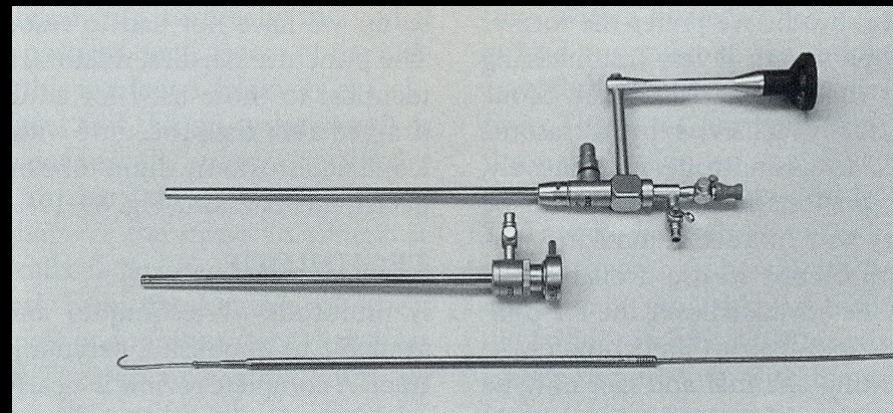
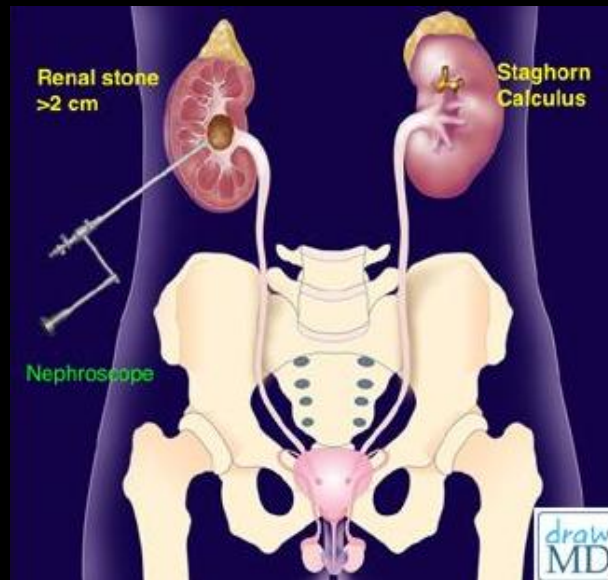

ESWL LEHETSÉGES SZÖVŐDMÉNYEI

	KORAI	KÉSŐI
KŐ	Fragmentumok okozta	CIRF Kőrecidíva
VESE	Vérzéses szövődmények Gyulladások Funkciózavar	Szöveti károsodások Tartós funkciózavar, CPN, GNS
EGYÉB SZERV	Tüdő Cardiovasculáris Gastrointertinális Egyéb szervi hatások	Növekedési zavar Hypertonia Diabetes mellitus
GENITÁ- LIÁK	Magzati károsodás	Fertilitási zavarok
EGYÉB	Egyéb ritka szövődmények	Szomatikus zavarok

PCNL

- minden ESWL-re nem alkalmas vagy nem reagáló kő, ≥ 2 cm, korall
- 86-99 % kőmentes
- anatómiai eltérések (PU sztenózis, szűkületek) egyidejű megoldása

PCNL

KONTRAINDIKÁCIÓK

kezeletlen koagulopathia

acut uroinfekció

terhesség

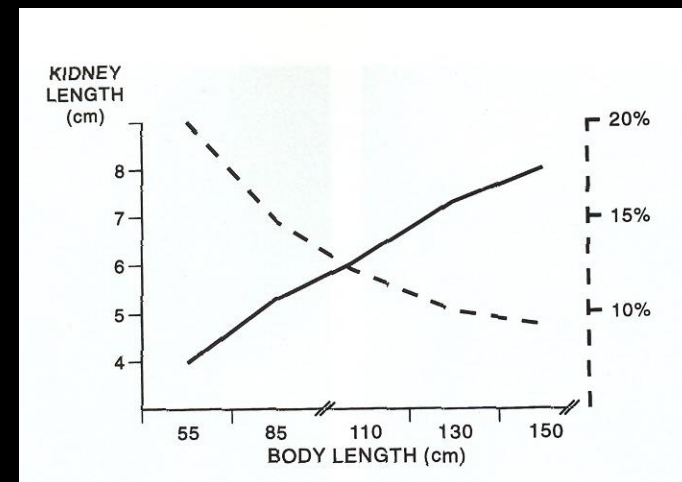
vese és üregrendszeri tumor

relatív: hepato-splenomegália, testméret,
deformitások, atipusos helyzetű bél

Megfontolandó:

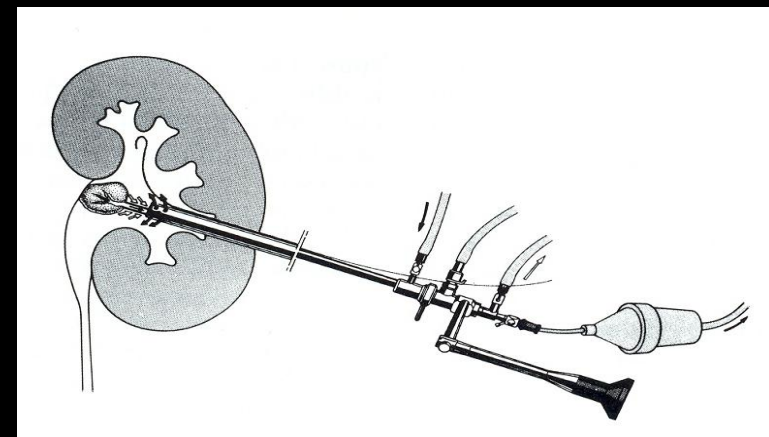
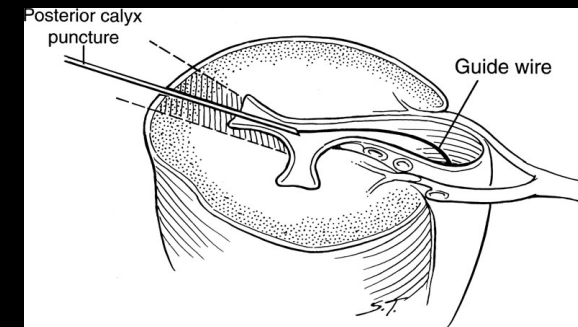
eszközméret

(14-16 F vs. 24-27 F)

TECHNIKA

- Ureterkatéter felvezetés, kontrasztanyag töltés
- Vesekehely punkciója rtg kontroll alatt (UH opcionális)
- Vezetődrót, teleszkópos tágítás, munkacsatorna kialakítása
- Nephroscop bevezetése, állandó öblítés
- Kőzúzás vagy kőeltávolítás
- Nephrostomia behelyezése

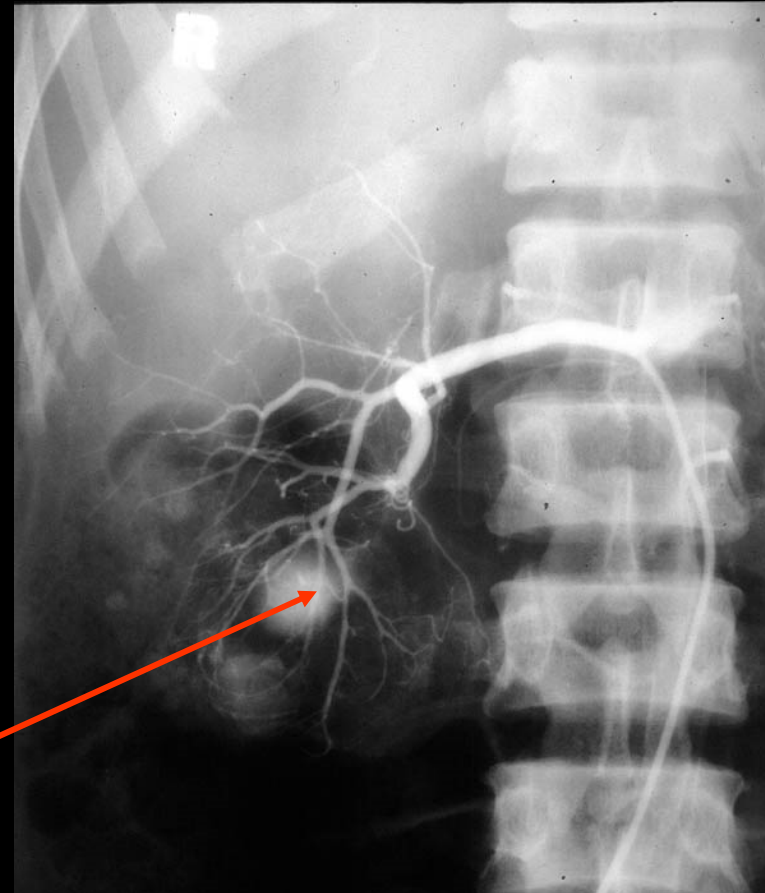
KŐ ELTÁVOLÍTÁSA

- Fogók, kosarak
- Zúzás:
  - ultrahang (UH)
  - Elektrohydraulikus (EHL)
  - kinetikus
    - pneumatikus (Lithoclast)
    - elektrokinetikus (EK)
  - lézer

PCNL SZÖVŐDMÉNYEK

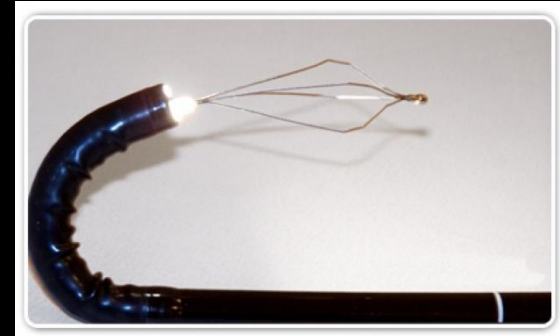
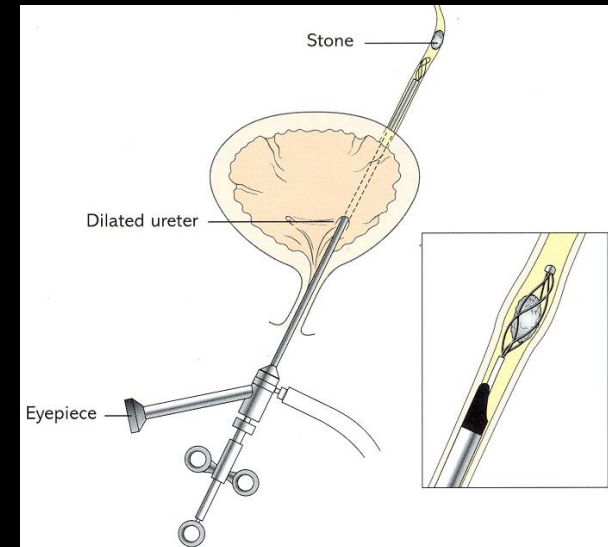
- környező szervek sérülése: máj, lép, colon, pleura, tüdő, erek
- vérzés
- perforáció
- mosófolyadék extravasatio
- vizeletes ázás, urinoma
- infekció
- arteriovenosus fistula

URS

Indikáció

- **ESWL-re nem alkalmas vagy nem reagáló ureterkő**
  - **ESWL alternatívája, alsó ureterszakaszon**
  - **siker: 90-95%**
  - **ureter szűkület, tu.,**
  - **diagnosztikus cél**
  - **antegrád, retrográd mód**
- ESZKÖZ: 4,5-8 Ch**
- **semirigid , flexibilis**
  - **RIRS, chip on the tip**

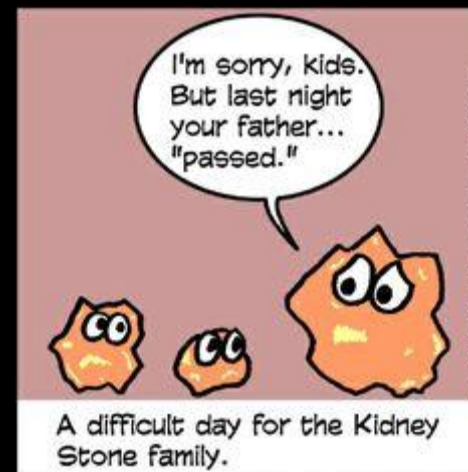
URS

Szövődmények

- **technikai nehézségek**
- **nyh. sérülés, perforáció**
- **ureter leszakadás -
kosaras extrakciót
kerülni**
- **infekció, vérzés**
- **vesegörcs**
- **ureter szűkület**
- **VUR**

Megfontolandó

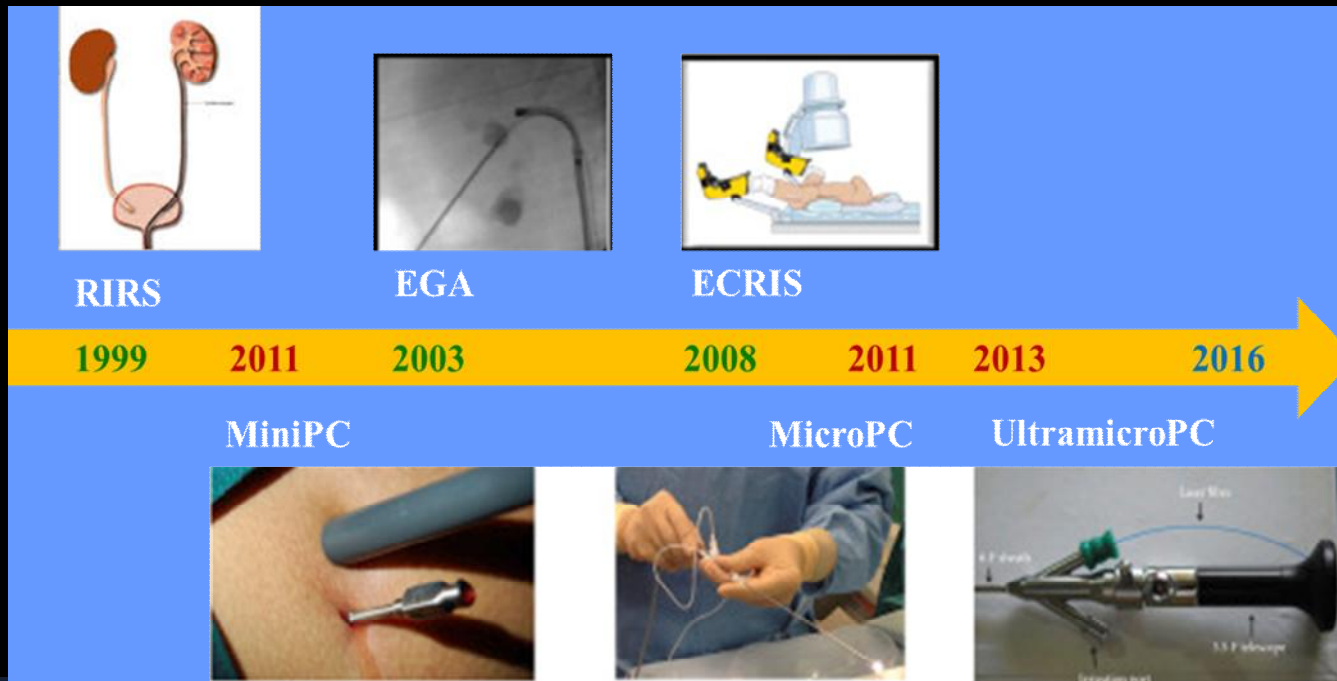
- **ureter szájadék sérülése**
- **zúzás**
- **hőkárosodás**

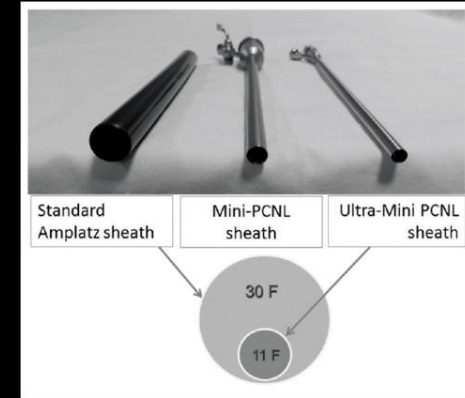
Új lehetőségek

Eredményesség ↓, komplikáció arány ↑ (15 % USA, 12 % Kanada, 9 % Anglia)

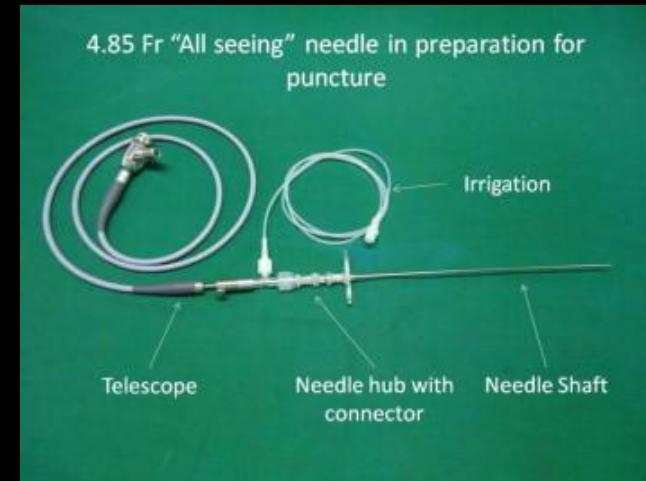
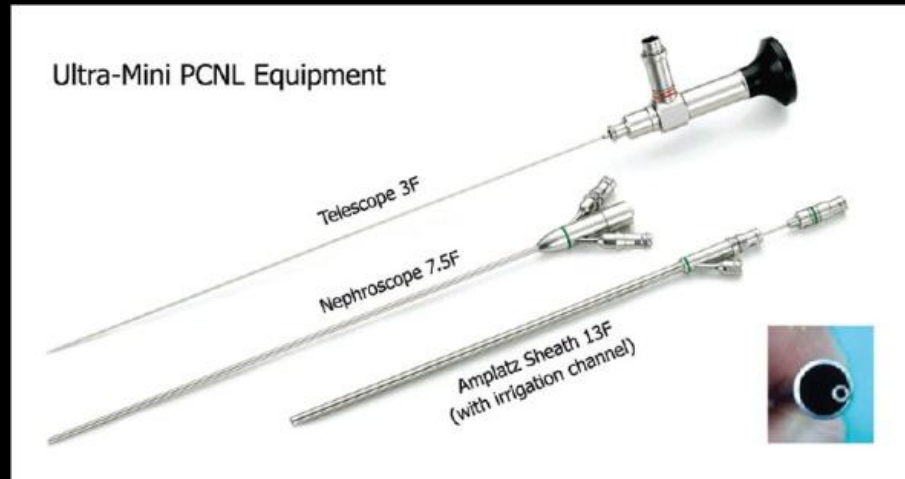
Mortalitás változatlan (0,2 %)

Mini-PERC

UMP, Micro-PERC

Típus	Ch	Eszköz	Ár (€)
Mini	14–20	12 Ch scope, dilatátor, Amplatz	11,350
Ultra-mini (UMP)	11–13	6-8 Ch scope, dilatátor, Amplatz	12,480
Micro	4.85	Készlet (mikrooptikai teleszkóp, tartókar, fénykábel + egyer haszn. szett (tű, shaft és dilatátor)	12,310 +530

Kombinált módszerek

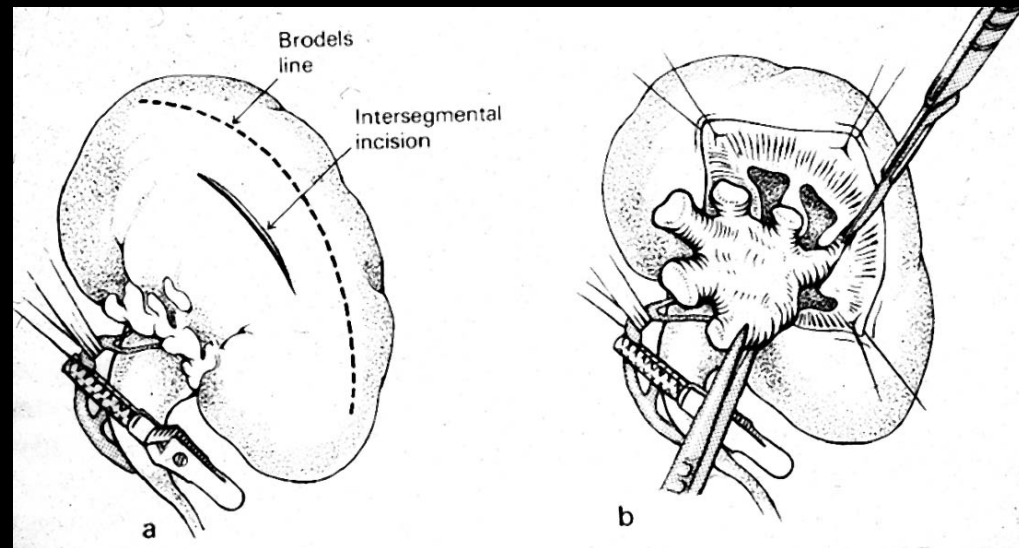
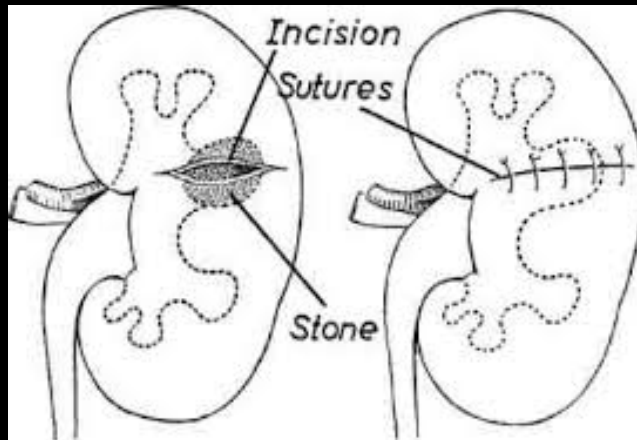
- **RIRS**
- **Endoscopic guided access (EGA)**
- **Pass the ball**
- **Endoscopic combined intrarenal surgery (ECIRS)**

NYÍLT ÉS LAPAROSZKÓPOS MŰTÉTEK

- pyelotomia, pyelocalycotomia
- nephrotomia, marginális nephrotomia
- ureterotomia
- laparoszóppal asszisztált endoscopos beavatkozások
- laparoszópos kőeltávolítás

**Good clinical judgement comes
from experience, and experience
comes from bad judgement.**

R. Clayman